

**Wymagania edukacyjne (śródroczne i roczne) z przedmiotów:**

**wiedza o społeczeństwie, historia i teraźniejszość, historia.**

**Autor: Maciej Turkiewicz**

**Nauczyciele realizujący: Renata Grackowska, Maciej Turkiewicz**

Wymagania aktualne od dnia 01 września 2022 r.

**Poziom wymagań koniecznych (ocena dopuszczająca) [a – k]**

Uczeń w wymiarze jednostki lekcyjnej (jeżeli dane elementy / formy występują):

- a) Prowadzi zeszyt przedmiotowy.
- b) Współpracuje w zespole przy wykonywaniu zadań.
- c) Przy pomocy nauczyciela potrafi odszukać w tekście znaczną część informacji wskazanych (oczekiwanych) przez nauczyciela.
- d) Przy pomocy nauczyciela potrafi przedstawić wyniki swojej pracy.
- e) W uproszczonej formie potrafi poprawnie scharakteryzować podstawowe, dla omawianego tematu, kluczowe zjawisko społeczne / historyczne / polityczne / prawne.
- f) Zna, rozumie i potrafi zastosować dwa podstawowe pojęcia niezbędne do opisanie poznawanej rzeczywistości społecznej / historycznej / politycznej / prawnej.
- g) Rozpoznaje i potrafi zaprezentować dwie kluczowe postacie dla omawianych wydarzeń.
- h) Zna i potrafi zastosować dwie daty roczne odnoszące się do omawianych wydarzeń.
- i) Zna i potrafi wskazać na mapie 2 miejsca, odnoszące się do omawianych wydarzeń.
- j) Rozpoznaje prosty związek przyczynowo-skutkowy
- k) Rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.

## Poziom wymagań podstawowych (ocena dostateczna) [a – n]

Uczeń w wymiarze jednostki lekcyjnej (jeżeli dane elementy / formy występują):

- a) Prowadzi zeszyt przedmiotowy.
- b) Współpracuje w zespole przy wykonywaniu zadań.
- c) Przy niewielkiej pomocy nauczyciela, potrafi odszukać w tekście o nieskomplikowanej strukturze wszystkie informacje wskazane (oczekiwane) przez nauczyciela.
- d) przy niewielkiej pomocy nauczyciela potrafi przedstawić wyniki swojej pracy.
- e) W poprawny sposób potrafi scharakteryzować dwa, kluczowe dla omawianego tematu, zjawiska społeczne / historyczne / polityczne / prawne, potrzebne do opisu omawianego tematu.
- f) Zna, rozumie i potrafi zastosować trzy (jednak nie mniej niż 40 % występujących w temacie) podstawowe pojęcia niezbędne do opisanie poznawanej *rzeczywistości* społecznej / historycznej / politycznej / prawnej.
- g) Rozpoznaje i potrafi zaprezentować trzy kluczowe postacie dla omawianych wydarzeń.
- h) Zna i potrafi zastosować trzy daty roczne (w razie konieczności również w formie: dd,mm,rrrr) odnoszące się do omawianych wydarzeń.
- i) Zna i potrafi wskazać na mapie 2 miejsca, odnoszące się do omawianych wydarzeń. Potrafi zastosować podstawowe nazwy / określenia geograficzne / historyczne / polityczne.
- j) Rozpoznaje proste związki przyczynowo-skutkowe.
- k) Rozwiązuje zadania o typowym stopniu trudności.
- l) Odróżnia fakty od opinii. Potrafi uzasadnić swój wybór.
- m) Rozumie podstawowy tekst publicystyczny i typowy materiał statystyczny. Potrafi samodzielnie zreferować najważniejsze tezy i wnioski postawione przez autora tekstu (materiału).
- n) Wypowiada własne zdanie na konkretny temat. Potrafi uzasadnić swoje stanowisko argumentami.

## Poziom wymagań rozszerzających (ocena dobra) [a – r]

Uczeń w wymiarze jednostki lekcyjnej (jeżeli dane elementy / formy występują):

- a) Prowadzi zeszyt przedmiotowy.
- b) Współpracuje w zespole przy wykonywaniu zadań. Potrafi pokierować pracą grupy wg instrukcji nauczyciela.
- c) Samodzielnie i poprawnie potrafi odszukać w tekście o nieskomplikowanej strukturze wszystkie informacje wskazane (oczekiwane) przez nauczyciela.
- d) Samodzielnie i w pełni poprawnie potrafi przedstawić wyniki swojej pracy.
- e) W rozwiniętej formie potrafi poprawnie scharakteryzować cztery, kluczowe dla omawianego tematu, zjawiska społeczne / historyczne / polityczne / prawne, potrzebne do opisu omawianego tematu.
- f) Zna, rozumie i potrafi zastosować cztery (jednak nie mniej niż 60 % występujących w temacie) pojęcia niezbędne do opisanie poznawanej *rzeczywistości* społecznej / historycznej / politycznej / prawnej.
- g) Rozpoznaje i potrafi zaprezentować cztery postacie ( w tym jedną „drugoplanową”) dla omawianych wydarzeń.
- h) Zna i potrafi zastosować cztery daty roczne (w razie konieczności również w formie: dd,mm,rrrr) odnoszące się do omawianych wydarzeń.
- i) Zna i potrafi wskazać na mapie 3 miejsca, odnoszące się do omawianych wydarzeń. Potrafi zastosować podstawowe nazwy / określenia geograficzne / historyczne / polityczne. Wykorzystuje mapę jako źródło informacji.
- j) Rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe o różnorodnym stopniu trudności.
- k) Rozwiązuje zadania o różnorodnym stopniu trudności.
- l) Odróżnia fakty od opinii. Potrafi uzasadnić swój wybór.
- m) Rozumie tekst publicystyczny i statystyczny. Potrafi samodzielnie zreferować najważniejsze tezy i wnioski postawione przez autora tekstu (materiału). Potrafi odnieść się do postawionych w tekście tez i wniosków.
- n) Wypowiada własne zdanie na konkretny temat w sposób logiczny i spójny. Potrafi uzasadnić swoje stanowisko argumentami. Dostrzega słabe strony swojego rozumowania.
- o) Potrafi sporządzić pismo o charakterze oficjalnym (np. wniosek, petycję, pozew, wypełnić druk urzędowy).
- p) Potrafi odszukać różnorodne informacje w materiale źródłowym. Samodzielnie dokonuje ich analizy. Potrafi postawić wnioski wynikające z dokonanej analizy.
- q) Aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych.
- r) Potrafi przeprowadzić, przy pomocy nauczyciela, krytyczną analizę źródła.

## Poziom wymagań dopełniających (ocena bardzo dobra) [a – t]

Uczeń w wymiarze jednostki lekcyjnej (jeżeli dane elementy / formy występują):

- a) Prowadzi zeszyt przedmiotowy.
- b) Współpracuje w zespole przy wykonywaniu zadań. Potrafi samodzielnie pokierować pracą grupy nauczyciela
- c) Samodzielnie i poprawnie potrafi odszukać w tekście o skomplikowanej strukturze wszystkie informacje wskazane (oczekiwane) przez nauczyciela.
- d) Samodzielnie i w pełni poprawnie potrafi przedstawić wyniki swojej pracy.
- e) W rozwiniętej formie potrafi poprawnie scharakteryzować zjawiska społeczne / historyczne / polityczne / prawne, potrzebne do opisu omawianego tematu. Przy niewielkiej pomocy nauczyciela hierarchizuje omawiane zjawiska.
- f) Zna, rozumie i potrafi zastosować pięć pojęć (jednak nie mniej niż 75 % występujących w temacie) niezbędnych do opisanie poznawanej *rzeczywistości* społecznej / historycznej / politycznej / prawnej.
- g) Rozpoznaje i potrafi zaprezentować pięć postaci ( w tym co najmniej jedną „drugoplanową”) dla omawianych wydarzeń.
- h) Zna i potrafi zastosować pięć dat rocznych (również w formie: dd,mm,rrrr) odnoszące się do omawianych wydarzeń.
- i) Zna i potrafi wskazać na mapie 4 miejsca, odnoszące się do omawianych wydarzeń. Potrafi zastosować nazwy / określenia geograficzne / historyczne / polityczne o różnorodnym poziomie trudności. Samodzielnie wykorzystuje mapę jako źródło informacji.
- j) Rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe o różnorodnym stopniu trudności.
- k) Rozwiązuje zadania o różnorodnym stopniu trudności.
- l) Odróżnia fakty od opinii. Potrafi uzasadnić swój wybór.
- m) Rozumie tekst publicystyczny i statystyczny. Potrafi samodzielnie zreferować najważniejsze tezy i wnioski postawione przez autora tekstu (materiału). Potrafi odnieść się do postawionych w tekście tez i wniosków.
- n) Wypowiada własne zdanie na konkretny temat w sposób logiczny i spójny. Potrafi uzasadnić swoje stanowisko argumentami. Dostrzega słabe strony swojego rozumowania. Potrafi przedstawić argumenty przemawiające „za” stanowiskiem, które nie jest zgodne z jego poglądami.
- o) Potrafi sporządzić pismo o charakterze oficjalnym (np. wniosek, petycję, pozew, wypełnić druk urzędowy).
- p) Potrafi odszukać różnorodne informacje w materiale źródłowym. Samodzielnie dokonuje ich analizy. Potrafi postawić wnioski wynikające z dokonanej analizy.
- q) Aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych.
- r) Potrafi samodzielnie przeprowadzić krytyczną analizę źródła.
- s) Samodzielnie interpretuje i analizuje różnorodne materiały statystyczne. Swoje wyniki potrafi zaprezentować na forum klasy.
- t) Zauważa rozmaite interpretacje wydarzeń i procesów.

### **Poziom wymagań wykraczających (ocena celująca) [a – e]**

Uczeń w wymiarze jednostki lekcyjnej (jeżeli dane elementy / formy występują):

Uczeń spełnia wszystkie kryteria na ocenę bardzo dobrą, oraz:

- a) Wykazuje się samodzielnym i twórczym rozumowaniem.
- b) Potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania i problemy o skomplikowanym stopniu trudności,
- c) Wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową i specjalistyczną zgodną z omawianą na zajęciach tematyką.
- d) Potrafi zastosować wiedzę w sytuacjach problemowych, które nie były rozwiązywane na lekcjach.
- e) Samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania i uzdolnienia.